

svenska **nu**

Projektet

TANDEM AGERA

**våga
uppleva
svenska**

nu

HANAHOLMEN

svenska nu

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

facebook.com/svenskanu

twitter.com/svenskanu

instagram.com/svenskanu

Verksamhet

Gymnasieprojektet **Tandem Agera** föddes ur behovet att kombinera en för eleverna intressant och motiverande aktivitet med språkstudier och kulturutbyte. Tanken är att genom kontakter mellan en grupp studerande vid gymnasier i Sverige och Finland, specialinriktade på aktiviteter (därav namnet Tandem Agera) bygga ett nätverk där eleverna kan dela sin passion för sitt specialintresse med likasinnade. Därmed kan de finska eleverna se glädjen i att kommunicera på svenska och eleverna i båda länderna får en inblick i den andra gruppens liv, kultur, språkvardag och skola.

För pilotåret valdes två gymnasier med scenisk specialinriktning; TYK i Tammerfors och Sturegymnasiet i Halmstad. I båda skolorna är teater, dans och drama specialinriktningar, i Halmstad dessutom film. Hösten 2023 besökte Halmstadsborna Tammerfors och i april 2024 reste Tammerforsarna till Halmstad. Båda besöken inklusive resor varade fem skoldagar.

Projektet engagerade ett dussin elever i vardera skolan och därtill de fem lärare som deltog i utbytet.

Under besöken i vänskolan i det andra landet arbetade eleverna med en gemensam, egenhändigt skriven musikal föreställning och bodde i värdfamilj. I besöksprogrammet ingick också kulturupplevelser och fri samvaro. Mellan besöken höll eleverna (med lärarnas hjälp) kontakt och koordinerade förberedelserna för föreställningen.

Vid Tammerforsarnas svarsbesök i Halmstad i april samarbetade eleverna med att färdigställa den drygt 30 minuter långa föreställningen och den framfördes två gånger för en imponerad och entusiastisk publik.

Föreställningen bandades in på Youtube.

MODUL 1: elever från Halmstad besökte Tammerfors i oktober 2023

• **Syfte:** att skapa en första aktiv kontakt mellan eleverna från de två skolorna, att bekanta sig med skolarbetet i värdskolan, att arbeta fram ett koncept, en manusstomme och ett arbetschema för en slutföreställning i Halmstad i april 2024.

• **Antalet elever och lärare:** Tammerfors: 13 elever, två lärare. Halmstad: 12 elever, tre lärare.

• **Aktiviteter i skolan:** Projektstart, brainstorming, skolundervisning, danslektioner, dramaövningar, manusarbete, koreografi, gemenskapsövningar, sång- och körövningar, improvisation.

• **Aktiviteter på fritiden:** Exkursion till Pynnikki med lokala matspecialiteter, fri samvaro med pizza i skolans utrymmen, umgänge med värdfamiljen. Lärarmöten för att förbereda projektets fortsättning.

• Kuriosa

Dansläraren i Tammerfors har en specialitet inom sin undervisning, "dansa med språk", och hennes lektioner fungerade utmärkt i projektet.

Det uppstod en kärleksrelation mellan en kille från Halmstad och en tjej från Tammerfors, vilket gav en extra positiv stämning i hela gruppen. Det lär ha blixtrat till redan under den inledande teams-träffen, och paret umgicks och besökte varandra under hela projektperioden. Enligt uppgift har relationen fortsatt åtminstone över sommaren 2024.

Flera elever från Sverige uppgav att de fick en betydande kulturell erfarenhet och att de växte som människor.

MODUL 2: elever från Tammerfors besökte Halmstad i april 2024

• **Syfte:** att bekanta sig med skolarbetet i värdskolan, att stärka kontakterna med och intresset för grannlandets elever, kultur, språk och vardagsvanor. Att färdigställa och repetera en musikföreställning med dans, kostym och scenografi för publika föreställningar dagen före hemfärd.

• **Antalet elever och lärare:** Tammerfors: 11 elever, två lärare. Halmstad: 16 elever, tre lärare.

• **Aktiviteter i skolan:** Övningar, ordinarie lektioner, manusarbete, kostymtillverkning av återvinningsmaterial, scenografiarbete, slutlig koreografi, sång- och körövningar, tekniska repetitioner av ljud, ljus, scenövergångar och scenografibyten.

• **Aktiviteter på fritiden:** Get together på skolan, exkursion med grillfest till Tylösand, stadspromenader i mindre sällskap, fri samvaro med framför allt kurragömma i skolans utrymmen, umgänge med värdfamiljen.

• Kuriosa:

Halmstadselevernars föräldrar satsade arbete och energi på projektveckan och tillredde t.ex. olika slags mat för två av kvällarna.

Ett team från Sveriges Radio P4 Halland tillbringade en förmiddag på skolan och strödde in fyra reportage i sin flödessändning.

Utvärdering

Lärarnas och de medverkande elevernas utvärdering visar att Tandem Agera utföll väl. Målen att inspirera till aktiv språkkommunikation och nya kontakter uppnåddes, och de flesta elever visade ett ökat och aktivt intresse för det andra landets språk och kultur. Samtliga deltagande i projektet bedömde helheten som mycket givande och särskilt boendet i värdfamilj skapade ny vardagskunskap och insikter som eleverna inte hade kunnat få under regelrätta skolbesök.

Den slutliga utvärderingen korrelerar med den första kartläggning som gjordes efter modul 1. Eleverna har uppskattat det vardagliga

umgänget och det målmedvetna samarbetet kring föreställningen. Boendet i värdfamilj var både givande, omtumlande och spännande.

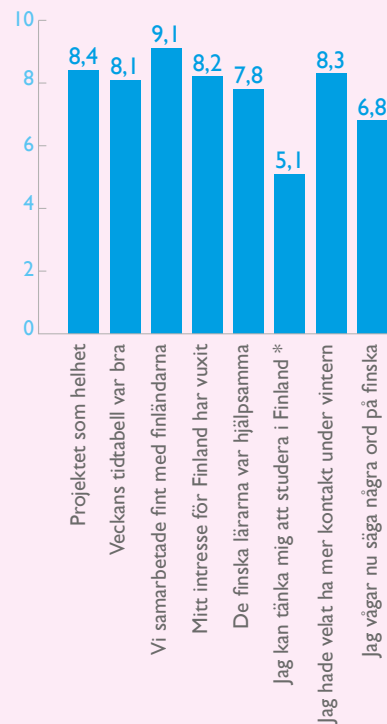
Sammanlagt 16 elever från Sverige och 10 från Finland svarade på elevenkäten efter modul 2. De mest minnesvärda upplevelserna enligt eleverna var att få hänga med de nya vännerna, övningarna i anslutning till föreställningen samt besöket på Tylösand. Eleverna uppger att de talat mycket svenska under projektarbetet och hemma i familjen, vilket exakt motsvarar projektets målsättning. Eleverna hade önskat mera tid med varandra och mera kontakt mellan träffarna.

UTVÄRDERING, ELEVER Halmstad april 2024

FINLAND

SVERIGE

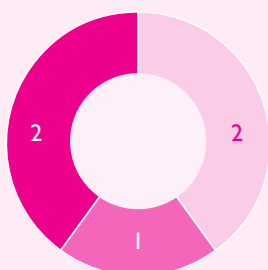
*svenskarna var besvikna på skolmaten i Tammerfors, många angav detta som orsak till att inte studera i Finland ...

De medverkande lärarna utvärderade projektet skriftligt. Lärarna uppgav att de uppskattade möjligheten att lära känna kolleger och skolsystemet i grannlandet. Det var enkelt att kombinera projektet med målsättningarna i läroplanerna och lärarna var tacksamma för att

deras skolor fick medverka i projektet, även om det tog mycket extra tid i anspråk. Lärarna intygar att eleverna var nöjda och belåtna. Det uppstod till och med en romans mellan en finsk och svensk elev och finländska elever blev intresserade av att sommarjobba i Halmstad.

LÄRARFEEDBACK TYK, Tammerfors – Sturegymnasiet, Halmstad, april 2024

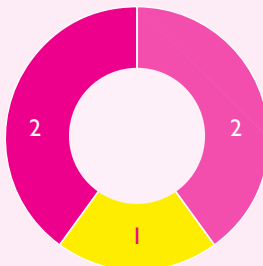
Eleverna samarbetade fint

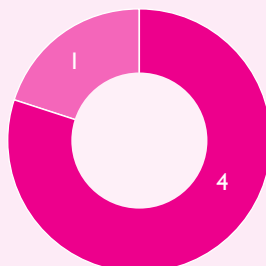
Elevernas intresse för grannlandet har vuxit

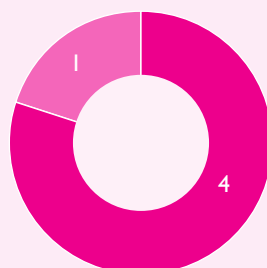
Arbetsbördan för oss lärare var hanterlig

Veckans tidtabell var bra

Jag uppfattade att de finska elevernas mod att tala svenska har vuxit

Vi fick det stöd vi behövde av projektledningen på Hanaholmen/Svenska nu

Min bedömning av projektet som helhet

Projektet genererade en hel del mediasynlighet. Tidningen **Aamulehti** publicerade en artikel (20.4.2024) om projektet. Tammerforsarnas besök till Sturegymnasiet i Halmstad noterades även av **Sveriges radio** (23.4.2024) **Hallandsposten** (25.4.2024).

Projektet var lärardrivet och Hanaholmens Svenska nu-nätverk bidrog främst med administrativa resurser, dokumentation och erfarenhet från tidigare, fungerande vänskolenätverksarbete. Som koordinator för projektet fungerade Henrik Huldén. Projektet 2023–2024 delfinansierades med medel från Utbildningsstyrelsen i Finland. En framtida utvidgning av projektet till fler skolor, med inriktning också på idrott och musik, är planerad, men saknar tillsvidare finansiering.

Projektledningens slutsatser

Projektets metodik är ändamålsenlig och fungerande. Personer med ett intresse för en aktivitet, som är en specialinriktning i den skola de går i, har en stor motivation att utväxla tankar, erfarenheter och känslor med andra som har samma intresse. Det sänker i det här fallet tröskeln för finländarna att använda svenska som kommunikationsspråk och det öppnar för mångsidiga och djupa diskussioner mellan eleverna om det gemensamma specialintresset och om personliga frågor kring skola, vardag och känslor. Därmed är en sådan här ramverksamhet, projektet Tandem Agera, en fin bas för många processer, till exempel personlig utveckling, ökad grannlandskunskap, nya praktiska färdigheter, större

språkligt mod och användbara språkkunskaper samt ökad öppenhet för olikhet och mångfald. Dessutom innebär utbytet att både lärare och elever konfronteras med nya sätt att lära och utvecklas på områden som båda grupperna har gemensamma.

Projektet är mycket kostnadseffektivt, eftersom de deltagande skolorna ställer upp med lärarnas arbetsinsats och också bjuder på skolans mat. Elevernas boende i värdfamilj är kostnadsneutralt. Utgifterna består av projektledning, resor, de gästande lärarnas logi, samt kostnader för gemensamma fritidsaktiviteter och någon kvällsmåltid.

”

Dessutom innebär utbytet att både lärare och elever konfronteras med nya sätt att lära och utvecklas på områden som båda grupperna har gemensamma.

”

Citat från lärare

Jag är så glad över att fått lära känna mina finska kollegor (vänner) och elever. Lära mig mer om ert skolsystem och mötet med ert vackra land.

Även eleverna fick nya kamrater och tyckte det var spännande att få se både hur likt och olik vi lever i våra grannländer och inte minst måste jag lyfta ”vårt” kärlekspar! Underbart!

Det är mycket jag är tacksam över både att få vara kreativ i en så här härlig process på plats på Sture med alla inblandade men, också att jag personligen fått upptäcka mitt grannland!

Alla våra elever var väldigt glada på hemresan. Flera av dom planerade att åka igen till Halmstad och även kollade upp sommarjobb där.

Tandem Agera vecka 41 2023

Jennie Anderssons (lärare, Halmstad) **resedagbok**

Måndag 9 oktober

Vi samlades 07.45 på Halmstad station för vår resa till Tammerfors. En elev var redan på tåget och ytterligare tre anslöt i Laholm. Glada över att vara på väg, och tacksamma att alla var friska och kommit i tid till tåget, så rullade vi söderut utan problem och kom fram till Kastrup i god tid.

Väl på plats på flygplatsen fick vi ordning på alla praktiska detaljer, incheckning och bagageinlämning fungerade väl, och vi tog en liten matpaus innan vi fortsatte genom säkerhetskontrollen. På Kastrup testades en ny säkerhetsutrustning "the future safety area", och våra väskor åkte genom den nya högteknologiska maskinen som skulle upptäcka främmande substanser och farlig utrustning. Den som fastnade i kontrollen var givetvis Ann-Margret. Hennes väska innehöll en banan som säkerhetspersonalen var väldigt intresserade av. Bananen penslades med något okänt som sen genomgick en slags scanning. Innehållet klassades som ofarligt och Ann-Margret kunde återförenas med oss andra då vi tog oss vidare mot vår gate. Planet var 25 minuter försenat men väl i luften gick färden utan problem.

Vi landade i Tammerfors strax före kl 17 finsk tid och när vi fått våra väskor mötte Lotta oss i ankomsthallen. Bussbiljetter utdelades och färden gick vidare i 30 minuter in till Tammerfors centrum och vidare mot skolan. En kort promenad från busshållplatsen, genom ett parkområde, och strax därefter välkomnades vi med öppna dörrar in till TYK, Tammerfors Samskola. I klassrummet väntade Kaisa och de 13 finska eleverna som deltar i projektet. Pizzakartongerna var framdukade, tillsammans med dricka, karelska piroger och saltlakrits-stång till efterrätt. Vi gick sedan en trappa upp och fick en liten presentation av Tammerfors och TYK följt av TYK:s egna dans innan det var dags att skiljas åt för dagen. Pirriga och nervösa, men också trötta efter en hel dags resande följde eleverna med sina finska värdar hem.

Tisdag 10 oktober

Klockan kvart i 10 samlades vi utanför Vanha Sali, TYK:s egna Black Box. Några elever hade varit uppe tidigt och följt med sina värdar på dagens första lektion. Bl.a. hade Frank och Carl deltagit på en svensk-lektion och fått både presentera Halmstad, Sturegymnasiet och Tandem Agera. Dagen till ära hade Lotta satt samman en blandad föreställning för oss, samt några andra internationella gäster som var på besök. Vi bjöds på ett 50-minuter-långt potpurri av musik, dans, film och skådespeleri. Extra noterbart var inledningsnumret med ett dragspelssolo av högsta kvalitet! Vi fick även se scener ur Hamlet och Romeo och Julia, dansfilmer, en kortfilm av Zombie-karaktär samt avslutningsnummer av en fin ensemble. Efter denna start på dagen följde eleverna med på ett längre lektionspass där även lunch ingick. Några gick på svenska-lektion, men de allra flesta hängde med Venla och Andrei då de skulle ha filmlektion.

Kl 13.15 samlades alla Tandem Agera-deltagare i Vanha Sali igen för uppstart av vårt kreativa arbete. Ett behov av att lära känna varande lite mer fanns, så vi startade upp med att få lite koll på namnen. En tejprensa med namnet fästes på tröjan så alla kunde se vad alla hette, innan det var dags för speed-dejting, där Sibelle och Li höll i taktpinnen. Efter detta tog Ann-Margret över och vi fortsatte öva allas namn, samt lekte lite lekar tillsammans. En kort paus senare och vi var redo för att börja planera och brainstorma. Eleverna hade många fina idéer och snabbt kunde ett mönster anas. Det skulle bli en föreställning om kulturkrockar, om unga personer och med både dans, film och teater som kreativa uttryck. Alla idéer och tankar samlades på stora vita ark och efter det skapades tre olika grupper som direkt började jobba. En grupp började spåna på manus, en annan jobbade fram musik och låtar som skulle kunna användas i projektet och den tredje gruppen riktade in sig på dans och vilka dansstilar som ska användas.

Kl 16 var vi nöjda med dagens arbete och begav oss upp på Tammerfors höjder. Uppe vid Pyynikki utsiktsplats njöt vi av utsikten över hela staden – staden mellan sjöarna – samt en utsökt sockrad munk med valfri dryck till. När utsikten och fikaten var avnjutet var det dags för lärarna att tacka för sig medan ungdomarna fortsatte vidare tillsammans med lite shopping och gemensam mat innan det blev hemfärd till värdfamiljerna.

Onsdag 11 oktober

Även denna dag började med regn och gråa skyar. Eleverna följde med sin finska värd till skolan och några följde med på lektion medan andra tog en runda i centrala Tammerfors. Efter lunch var det samling i Vanha Sali för fortsatt arbete med vårt projekt. Några elever i gruppen följde med på Lottas lektion "dansa med språk" medan övriga fortsatte arbetet med musikalprojektet. Chatt GPT hade hjälpt oss att skapa dikter av de teman som eleverna spånade fram under gårdagen, och nu var det dags att i grupper djupdyka i dessa texter för att skapa nya dikter. Svenska språket nagelfors och de svenska eleverna hjälpte till med att tolka och förklara innehållet. Varje grupp gjorde sen en staty av sin dikt innan arbetet fortsatte med att implementera detta material i tankarna från gårdagen. De tre arbetsgrupperna (manus, dans, dikter) spånade vidare på hur detta kan tas in i vår framtida musikal.

När eftermiddagens arbete var klart begav vi oss till Muminmuseet i Tammerfors vilket är inhytt i stadens konserthus. Vi fick en fantastisk guidning på äkta muminsvenska där vi fick veta mer om Tove Jansson och hennes liv och författarskap. Museet bjöd på originalskisser, utdrag ur böcker, skulpturer och möjlighet till att lyssna på utdrag ur de fantastiska berättelserna från Mumindalen. Lite inköp gjordes även i souvenirbutiken i slutet av besöket. Vi styrde sen kosan till en mataffär för att inhandla en måltid till kvällen. Det blev sen bussfärd och en äventyrlig vandring längs med sjön innan vi nådde området Kaupinojan där vi hade en fantastisk bastukväll. Maten äts i vår hyrda tupa (stuga) och sen var det dags för det som många sett fram mest emot med hela resan: finsk sauna! Den allmänna bastun på Kaupinojan var stor, het och full med bastubadande finnar. Det äts korv, dracks vatten, bastades, badades, slängdes på vatten på det heta aggregatet, kallbadades, pratades finska och de svenska eleverna fick en kulturell upplevelse utöver det vanliga. Nöjda men väldigt trötta blev sen alla hämtade av sina värdfamiljer på kvällen.

Torsdag 12 oktober

Sista arbetsdagen i gruppen Tandem Agera följde samma mönster som tidigare i veckan. Förmiddagen ägnades åt lektioner för de finska eleverna och lite ledig tid för de svenska, innan vi samlades efter lunch för att sätta formerna för musikalen och vårt fortsatta arbete framåt. Eftermiddagen gick snabbt och arbetsgrupperna gjorde ett fantastiskt jobb i att få ihop alla idéer till en röd tråd. När dagens pass var slut hade vi enats om en storyline, vi hade gjort upp en plan för hur arbetet ska se ut fram tills i april när vi ses igen och varje elev hade skrivit ner vad de planerade att jobba med under månaderna framåt. En runda där var och en fick berätta vad de tänkt jobba med satte punkt för det kreativa arbetet med projektet. Denna dag hade vi besök av Henrik från Svenska Nu, och vi fick till både ett gruppfoto ute i korridoren samt en utvärdering där varje elev fick skriva ner sina tankar och upplevelser från veckan. Kvällen spenderades på olika håll, där lärarna tillsammans med Henrik sammanfattade, utvärderade och drog upp riktlinjer för det fortsatta arbetet, medan eleverna gick till en sushirestaurang för att äta tillsammans denna sista kväll.

Fredag 13 oktober

Sista dagen på projektet var kommen, och vi samlades en sista gång i korridorerna på TYK för att säga "tack för allt" och "på återseende". De finländska eleverna vandrade vidare till dagens lektioner och vi svenskar tog oss hemåt genom först buss till flygplatsen, sen flyg till Köpenhamn och slutligen tåg upp till Halmstad. Allt flöt på väldigt bra och vi hann med ett tidigare tåg än vi planerat för. Trötta men nöjda med resan var vi framme i Halmstad vid 16-tiden och tog oss sen hemåt på varsitt håll. Tack för allt TYK – vi ses i april i Halmstad!

HANAHOLMEN

svenska nu

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

facebook.com/svenskanu

twitter.com/svenskanu

instagram.com/svenskanu